

Nittedal Rotaryklubb

Månedsbrev for september 2016

Fra presidenten

22. september fikk vi lov til å presentere klubben og Rotary for potensielle medlemmer.

Det var mange som la ned mye arbeid før og i løpet av kvelden og det var moro å se at vi lykkes med å få folk med. Et spennende tema og godt foredrag var til god hjelp.

Mitt inntrykk var at gjestene ble tatt vel vare på og at vi presenterte klubben og Rotary på en god og ærlig måte.

Vi kan ikke forvente at Rotary passer for alle, men allerede påfølgende torsdag var to av gjestene på besøk igjen.

Dette viser at vi har alt å tjene på å fortelle våre bekjente om hvor mye forskjellig Rotary er, og at det innen «de fem avenyene» er noe for alle.

Medlemsrekruttering er en kontinuerlig prosess, hvor belønningen er en vital klubb som kan «gjøre mye godt».

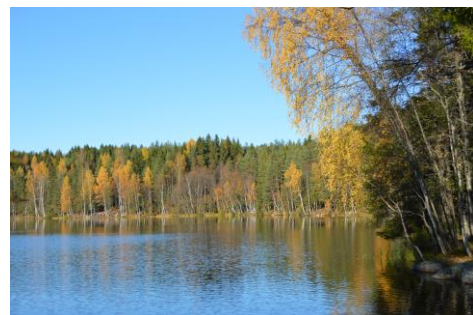
Takk til alle som bidro til en inspirerende kveld!

Hilsen Håvar

Et høstpust fra redaktøren:

Litt poesi må det være stas å starte med hver måned når dere åpner månedsbrevet. Jeg plukker friskt herfra og derfra og jammen finnes det mye fint og vettugt som er skrevet gjennom tidene. Sist år var det mye natur med Hans Børli. I år prøver jeg å finne gode uttrykk for vennskap. Som dette:

*Det er mine venner
som har gjort livet mitt til det det er.
På tusen forskjellige måter
har de gjort mine begrensninger
til vakre privilegier
og gjort meg i stand til
å vandre i frihet og glede
I skyggen av mine tap.
Helen Keller (1880-1968)*

Nittedal rotaryklubb er nå i full gang igjen etter sommer og med nye koster i så vel presidentkjedet som i styre og komiteer. Medlemmene er flinke til å møte opp, og møtene er fylt av stor aktivitet og interessante programposter. Guvernøren på besøk, var behagelig raus med skryt av klubben vår – til og med av Månedsbrevet!

Og så ser vi frem til at noen nye medlemmer skal finne veien inn til oss.

Jeg må forresten ta et lite forbehold for referatene. Det er ikke alltid så lett å lage et rimelig lett forståelig sammendrag av vanskelige emner. Men jeg ønsker dere en god lesestund.

Rotarymøte på Solli 1. september 2016

Berit var vikarierende president og åpnet møtet. Hun minnet oss på vår klubbs 45 årsdag lørdag 28. august. Feiringen kommer senere. Janina skal holde kunstutstilling 18. sept. på Ammerud. John takket Åge for fint opplegg ved omvisningen i Kruttverket sist torsdag.

Kveldens foredragsholder var professor Josef Noll med tema «Digitalisert hverdag – en stor utfordring».

Professoren har en lang liste med meritter fra områder de fleste av oss kjenner lite til. Han jobber nå ved UiO/UNIK på Kjeller. I hele sitt liv har han vært opptatt av internet og trådløse systemer. Han sier at »Livet er trådløst. Sist gang jeg var bundet til noe, var ved fødselen. Siden da har jeg vært trådløs. Mobilen er nøkkelen til fremtidig internet.»

Internet kom til Europa i juni 1973. Norge ligger svært høyt mht utbredelse av internet. Men hvem tar beslutningene som må til i et samfunn? Utviklingen går hyperfort. Internet er involvert i alt vi er omgitt av. Helse, hjem, energi, klima, off.forvaltning. 40 % av oss har ikke nødvendig kunnskap. Google har kjøpt et forsikringselskap – for sikkerhets skyld?

Mobilen erstatter lommeboka, ble det sagt i 2004, men det har enda ikke skjedd. Om 5 år forstår mobilen alt du sier. Det jobbes

mye med personvernet, men i hovedsak ser vi ikke rekkevidden av det som skjer omkring oss innenfor dataverdenen.

Er det eierne av de store dataselskapene som vil styre? Facebook vet alt du gjør. Liker vi det? India får ikke bruke FB. Computerne kan/vet alt. Hva betyr det? Hvilke jobber vil forsvinne.

Josef Noll var en veltalende mann, uhyre opptatt av vår digitale hverdag. Vi ble nok ganske tankefulle i møte med hans kunnskaper om dette emnet. Spennende var det i hvert fall.

Ref. Liv

Rotarymøte på Solli 8. september 2016

Årets Distriktguvernør i D2260 er Johan Østby fra Enebakk RK. Årets Assisterende guvernør i område G er Jarle Gausen fra Lørenskog RK; begge møtte på Solli. De hadde formøte med klubbens president, styre og komitéledere. Der ble klubbens aktiviteter, prosjekter og planer presentert. Formøtet er referert separat.

Johan Østby åpnet med å fortelle litt om sin egen bakgrunn. Han har drevet gård med svin og korn i Enebakk i 25 år. Han er nå ansatt i utlendingsforvaltningen ved Follo politidistrikt, og arbeider med å behandle søknader. Han har studert merkantil fransk ved Høyskolen i Østfold, og er opptatt av fremmedspråk. Han har vært kordirigent i 30 år og han har også ølbrygging som hobby.

Det er en utfordring å være guvernør og yrkesaktiv. Hans mening er at

det bør kunne kombineres, og han vil gjøre en analyse av det når året er omme.

Hovedtema i guvernørens foredrag var spørsmålet: "Hva er Rotary"?

Rotary er først og fremst en tjenesteorganisasjon basert på yrkesmessig medlemskap og med formål om å gagne andre.

Det å gagne andre skal være det førende i kubbenes arbeid. Det skal ikke bare være foredrag, da vi ikke er et folkeuniversitet.

4-spørsmålsprøven skal være en del av vår personlige kultur, og kultur er det som er igjen når alt annet er glemt. Prøven er vår rettesnor og noe å strekke deg etter.

Vår yrkeskodeks erkjenner at alt nyttig arbeid har verdi og vi tilstreber et arbeidsliv basert på rettferdige kontrakter, tariffavtaler og arbeidsmiljølov. Utviklingen i arbeidslivet vil være et av hovedtemaene på årets Distriktskonferanse.

Rotary Håndboka spesifiserer at RI skal:

- a) Styrke og støtte klubbene
- b) Ha økt fokus på humanitært arbeid
- c) Øke arbeidet med Rotarys PR og omdømmebygging.

DG Johan Østby mener at klubbene selv må ta ansvar for punkt a). Rekruttering faller også under dette punktet, men selv RI-presidenten kan ikke rekruttere nye medlemmer til andre enn sin egen klubb (selv om han jo kan anbefale en kandidat til en annen klubb). Husk at om klubben skal fokusere på å verve yngre medlemmer, bør man forsøke å nå en gruppe på 3-4 personer i samme alder.

Neste Rotary Convention er i Atlanta Georgia og Barry Matheson fra Jessheim, er organisasjonsansvarlig. DG oppfordret flest mulig til å reise!

President Håvar presenterte klubbens større prosjekter. Guvernøren var svært fornøyd med aktiviteten og besøket i Nittedal Rotaryklubb. Han fremhevet spesielt at vår KPM er gjennomarbeidet og vel planlagt.

Ref. Elisabeth

Rotarymøte på Solli 15. september 2016

President Håvar åpnet møtet og minnet oss alle på neste ukes store rekrutteringssamling med foredrag om Brexit.

Ukens tema var «Samiske språk», og foredragsholder var vår rotaryvenn Rolf Theil som har

flyttet til Hadeland.

Det finnes hellerisninger i Alta og skrifter om finn = same i Snorre fra Hadeland allerede for 2000 år siden. Vi finner sameland fra Femunden til helt nord i dag. De som bor og lever her har fine drakter og spesielt forskjellige luer. Men sørsamene og kolasamene kan ikke snakke med hverandre.

Det finnes 10 samiske språk – de er ikke dialekter og ganske forskjellige. Sørsamene teller 3 – 400 stk i nord Hedmark – Femunden – Snåsa. UME holder til i et område fra kysten og rett inn i landet. Språket der er truet. Andre områder er bebodd av Lulesamer, Enaresamer, Skoltesamer og

Akkalasamer. Mange av disse har svært få samer, og det samiske språket er lite brukt. Men nordsamene er flere tusen og de lever godt med et språk som fungerer.

I den nyeste salmeboka har vi noen salmer på nynorsk, nordsamisk og Lulesamisk.

Samisk er del av den uraliske språkfamilien – som er de nærmeste slektningene til samisk.

Det finnes i alt 80 – 10 000 samer – de fleste i Norge, ca 50 – 65 000. 20 – 65 000 kan snakke samisk.

Det finnes en slags definisjon på hva en same er.

Ursamisk fantes fra 1000 år fKr- 800 e kr. Gammelsamisk var fra 800 – 1619 e kr. Nysamisk fra 1619 og til i dag. Da ble det bl a gitt ut ABC og Luthers katekisme (1725).

I Grunnloven fra 1988 § 110a skulle man sikre det samiske språket. Det ble fastslått i 1990 at vi hadde urfolk og stammefolk. De bodde her før statsgrensene fantes.

Samisk er et minoritetsspråk.

Det finnes flerspråklige skilt. Et rikssamisk finnes ikke.

Det var mange spørsmål om dette emnet, og Rolf svarte etter beste evne. Og vi, ja vi ble kanskje litt klokere.

Ref. Liv

Rotarymøte på Solli 22. september 2016

Medlemsrekruttering og Brexit-foredrag

Flere potensielt nye medlemmer var tilstede på møtet etter aktiv rekrutteringsinnsats fra Medlems-, Yrkes-, og Ungdomsarbeid-komiteén.

President Håvar orienterte om Rotary generelt og vår klubb spesielt. Han fortalte om Rotary som en yrkesrettet nettverksorganisasjon, om Rotarys aktive innsats for bekjempelse av Polio, om klubbens indre liv, med spennende foredragsholdere fra ulike deler av samfunnslivet, og om klubbens engasjement i internasjonale og lokale prosjekter.

Marit Liv fulgte opp med å fortelle om hvorfor hun ble med i Rotary. Hun var blitt kjent med klubbens aktiviteter gjennom tilstedeværelse på klubbmøter. Hun poengterte kvalitetsprogram, veldedige prosjekter, og mulighetene for nettverksbygging.

Øivind B. fulgte opp med kort oppsummering og introduserte foredragsholderen som er hans søster, avdelingsdirektør Hege M. Hoff i UD's Seksjon for EØS og Handelsrett. Tittelen på foredraget var «Brexit - Hva vil skje?» Avstemningsresultatet som viste at britene med knapt flertall ønsket å si nei til fortsatt EU-medlemskap, kom som en stor overraskelse på de fleste. Både Ja- og Nei-siden virket dårlig forberedt og hadde tydeligvis ingen klar Plan B. Det har vært store demonstrasjoner mot

avstemningsresultatet, og både Ja- og Nei-siden blir beskyldt for dårlig informasjonsarbeid før valget.

Skilsmisseprosessen er regulert i en meget detaljert avtale. EUs organer slår ring rundt et velfungerende indre marked. Nå er det mange detaljer som må på plass for

å komme frem til en skreddersydd tilpasning. Storbritannias nye konservative statsminister Theresa May ønsker ikke en EØS-løsning, men en egen avtale og vil prøve å få den på plass så snart som mulig. Arbeidsinnvandring er et spesielt hett tema. Skilsmisseprosessen forventes å bli svært krevende og vil ventelig ta ganske lang tid. Det ble en svært aktiv spørsmålsrunde der foredragsholderen fulgte opp med interessante refleksjoner og svar.
Ref. Jarle

Flere gjester kom for å få informasjon og høre Hege Hoff.

Rotarymøte på Solli 29. september 2016

Håvar ønsket gjester og medlemmer velkommen, og John la rutinemessig frem et sammendrag av klubbens regnskap. Det står bra til – med kr. 29 600 på bok.

Elisabeth presenterte kveldens foredragsholder, Erik Andrew, cand. pharm og dr. philos, bosatt i Nittedal og ivrig opptatt av kveldens tema: Gift og forgiftninger i Norge. Historiske trekk.

Han har skrevet bok om emnet, og er redaktør i farmasiens tidsskrift: Det giftige kors.

Det fantes mulige forgiftninger i Norrøn mytologi. Midgardsormen som spydde gift, Loke som skjøt Balder med pil av misteltein og oppsamling av slangegift til bruk. Det var en blanding av mytologi og sannhet.

Forgiftning = skade eller nedsatt kroppsfunksjon av ukjent årsak evt av påført stoff.

Gift = kjemikalium som i gitte doser er helseskadelig.

Det kan være kronisk versus akutt forgiftning.

Vikingetiden – til 1050 e kr.

- natur og naturstoffer
- giftige planter og sopper
- metaller og salter
- forurenset mat og drikke

Giftmord på Svein Tjugeskjegg i 1014. Det var mye bruk av øl og annen alkohol i denne tiden. Det var viktig for kultur og dagligliv. Avtaler og giftemål godkjentes med øl. Mye klinking og skåling med ølhorn/krus. Sermoniell drikking var positivt ladet.

Berserker forgiftet med rød fluesopp og mjøldrøye. Dette fortsatte inn i

Middelalderen – fra 1050 e kr.

- mjøldrøye
- reveormsott

Det var mange tilfeller av giftdrap på kjente kongelige personer. Vi ser symptomer på dette i folketroen og når det er snakk om hekser. Flere døde brått, bl a kong Sverre Sigurdsson 1151 – 1202.

Stoffene som ble brukt var

Arsenikk og stryknin (rottegift). Agatha Christie var farmasøyt og kunne beskrive slike drap.

Selsnepe – rotstokken inneholder krampegift. Mye brukt i folkemedisin. Stor plass i norsk mytologi og trolldom – siste gang i 1963.

Kjemisk industriell revolusjon – renframstilte og syntetiske produkter.

LSD fra 1938

Globoid, sprit, revebjelle (digitalis), arkanapreparater

Blyforgiftningssaker i Horten i 1930-årene – det var 40 tilfeller av blyforgiftning ved Minevæsenet.

Legemidler etter krigen og til nå

Narkotika/misbruksmidler – dempende, stimulerende effekter. Fleinsopp og opiumsvalmuen finnes innenfor denne delen av historien.

Forgiftningsmønster etter 2. verdenskrig

Kjemikalier : Etanol, Kullos, cyanid blåsyre, tresprit (Metanol)

Naturmidler: Giftige planter og sopp (noen få spesielle), hoggorm, matforgiftninger.

4- 500 mennesker dør hvert år av akutte forgiftninger (heroin og metadon).

Giftinformasjonen kan alltid spørres om råd innenfor dette emnet.

Ref. Liv

Giftige planter i Norge

Revebjelle og selsnepe